

Syrah oftewel Shiraz: een druif van vele gezichten

16 november 2018 · door Gentil Noens

Van een klassieke Côte-Rôtie tot een Australische Old Vine Shiraz — en een geheime zesde wijn die pas op de avond zelf onthuld werd.

Op 15 november 2018 zette Wijnclub Zottegem de Syrah — in de nieuwe wereld beter bekend als Shiraz — centraal, van de noordelijke Côte du Rhône tot Australië, Roemenië en Italië. De zesde wijn op de tafel bleef tot op de avond zelf een verrassing. Dit is het volledige infoblad van die avond. Alle wijnen die we ooit proefden staan in onze [wijncatalogus](#).

De geproefde wijnen

Wijnhuis	Wijn	Jaar	Land
Bernard Burgaud	Côte-Rôtie	2016	Frankrijk
K Vintners	'Motor City Kitty' Syrah	2014	USA
Rolf Binder	'Riedl Vines' Old Vine Shiraz '20th Anniversary'	2015	Australië
Cramele Recaş	Selene Syrah	2015	Roemenië

Wijnhuis	Wijn	Jaar	Land
Podere Le Rippi	Toscane IGT Amore & Follia	2015	Italië
—	verrassingswijn, pas op de avond zelf onthuld	—	—

Noot van de wijnmeester

Deze avond richten we alle pijlen op de Syrah, een sappige krachtpatser die vooral de laatste 20 jaar furore maakt. Het is een druif van vele verhalen (o.a. over haar oorsprong) en al evenveel stijlen. In de Côte du Rhône vinden we aardse, kruidige maar toch elegante wijnen, In Australië vinden we volle, sappige en fruit-gedreven wijnen, ...

Vaak wordt de Syrah gebruikt in blends. De GSM-blend is een van de bekendste. Nope, niks te maken met Proximus, Apple of Nokia maar verder lees je wel de details. Niks blend evenwel op onze proeftafel vandaag maar focus op de 'pure' Syrah met wijnen van alle wijnstreken.

Dat is uiteindelijk onze opzet: de verschillende gedaantes van de druif ontdekken en voor onszelf ook vaststellen of we liever de klassieke stijl hebben of eerder de volle sappige fruitigheid die vooral de nieuwe wereldwijnen kenmerkt.

Voor de klassieke stijl koos ik een Côte-Rôtie, toch wel bakermat voor de Syrah in de noordelijke Côte du Rhône. Sommigen durven de Côte-Rôtie de beste rode wijn van de Côte du Rhône te noemen.

En verder trok ik naar Italië, Australië, USA, Roemenië, ... om zoveel mogelijk verschillende stijlen in het glas te krijgen. Het was een zoektocht van vallen en opstaan. Enkele wijnen die ik had gekozen bleken uiteindelijk niet voor vrijdag leverbaar. Een klein probleempje natuurlijk met een proeverij op donderdag en dus ben ik last minute nog op zoek gegaan naar alternatieven.

De zesde wijn moet ik jullie nu nog even schuldig blijven. Ik heb nog geen aanvaardbaar alternatief gevonden maar er is nog donderdag natuurlijk, dus no panic! Op die manier wordt het zelfs wat spannend. Misschien stop ik er nog eens een 'instinker' tussen, alweer lang geleden dat ik dat nog eens heb gedaan ;-)

Syrah vraagt voor een stevig gerecht. Deze avond staat er reebok op het menu met zijn herfstgarnituur. Dat wordt een leuke vergelijking tussen de klassieke en de fruitige stijl met dit gerecht.

Alvast tot morgen,

Gentil.

Bespreking van de druif

Op wereldvlak behoort de Syrah samen met Merlot, Cabernet-Sauvignon, Pinot Noir, Sauvignon Blanc en Chardonnay tot de 6 meest aangeplante druivensoorten, ruim 150.000 ha wereldwijd.

Over de herkomst van de Syrah, in een aantal landen Shiraz genoemd, bestaan enkele legenden. Werden de eerste wijnranken op de heuvel van

Hermitage in de Rhône aangeplant door St. Patrick of werden ze geplant door de terugkerende kruisridder Gaspard de Stérimberg? Ontstond de syrah druif in Perzië en is de naam ontleend aan de stad Shiraz? Of was de bakermat Egypte en kwam hij via het Siciliaanse Syracuse terecht in het Rhônegebied, waarbij hij onderweg zijn naam kreeg? Of is Syrah in het noordelijke Rhônegebied ontstaan en er gebleven? Deze laatste theorie blijkt de juiste te zijn. Uit genetisch onderzoek blijkt dat de druif voortkomt uit twee druivensoorten uit Zuidoost Frankrijk - Dureza en Mondeuse blanche.

De Syrah is rond 1990 aan zijn opmars begonnen. Doordat de wijnen uit Bordeaux sterk begonnen te stijgen van prijs kwamen andere wijnen onder de aandacht. Zo ook de wijnen uit de Rhône streek waar Syrah zijn hoogtepunt bereikt in de AOC Hermitage en Côte-Rôtie. Tegelijkertijd werden de wijnen uit warmere streken ook populairder. Ook Australië begon toen te beseffen welke prachtige resultaten ze konden bereiken met de shiraz.

'Syrah likes a view' zeggen de wijnboeren vaak omdat de beste wijngaarden voor Syrah vaak op de top van de heuvels liggen waar er weinig vruchtbare grond is zodat de wijnstokken minder (maar meer geconcentreerde) druiven dragen. Verder heeft deze toch wel stoere druif niet veel eisen.

Het is een druivensoort die wel veel zon nodig heeft en zijn beste wijnen geeft in een warm en droog klimaat, en dan bij voorkeur op niet té vruchtbare grond. De wijnranken van deze druivensoort groeien uitbundig en worden daarom vaak gesnoeid. Gebeurt dit niet, dan

verliezen de druiven aan aroma, met flauwe wijnen als resultaat. De Syrah is een sterke druif die immuun is voor de meeste plantenziekten. Het ras is wel gevoelig voor wind en vertoont snel chlorose (geelkleuring).

Als de druif met zorg wordt gecultiveerd, dan heeft hij een dikke schil. De wijn krijgt daardoor niet alleen veel kleur, maar ook aanzienlijke hoeveelheid tannine.

Syrah produceert dieprode wijnen met veel tannine, ze zijn rijk aan zuur, vol en krachtig. Deze 'antioxidant rijke' wijnen worden vaak op hout gerijpt om de tannines rond te maken. Dankzij zijn stevige tannines kan de wijn ook goed ouderen.

De jonge syrahwijnen geuren naar rode rijpe vruchten (cassis) en specerijen (peper). Later vindt men in het aroma geuren van zwarte bes, pruim, framboos, ceder, zoethout maar ook van bloemen. De afdrank heeft - zeker als de wijn meer dan 10 jaar oud is - een vleugje tabak, leer en natuurlijk cacao.

Er is wel wat verschil tussen de 'oude wereld Syrah' van Frankrijk of Italië die meestal wat meerdere aciditeit hebben en aardse-kruidige toetsen en de 'nieuwe wereld Syrah' uit Australië, US of Zuid-Amerika die vaak iets zoeter, steviger en meer fruit-gedreven zijn.

Het opvallende aan Syrah is dat de druif een specifieke stijl weet te ontwikkelen op elke plaats waar hij wortel aan grond krijgt. De aardse en peperige Syrah uit de Noordelijke Rhône is moeilijk te vergelijken met de uitgesproken fruitigheid van Australische Shiraz. Velen beschouwen

Syrah en Shiraz daarom zelfs als verschillende variëteiten. In landen als Chili toont Syrah nochtans beide gezichten: in de koelere valleien gaan de wijnen richting subtiele peperigheid en in de warme regio's naar de volle, sappige stijl. Geheel in lijn met zijn ontstaangeschiedenis, is Syrah ook op het vlak van wijnstijlen een druif van vele verhalen ...

De Syrah is dé klassieke druif van de Côte Rôtie en de Hermitage in Frankrijk, maar tegenwoordig is Zuid Australië verreweg de grootste producent en dan vooral in Barossa Valley en McLaren Vale. De druif wordt ook verbouwd op Kreta, in Californië in de Verenigde Staten, in de Argentijnse provincie Mendoza, in Chili en in Stellenbosch in Zuid-Afrika.

Syrah is, zoals gezegd, een internationaal blauw ras, dat ook in Toscane geliefd is. Van circa de helft van de syrah-aanplant in deze regio wordt DOC- of DOCG-wijn geproduceerd, en maar liefst zeven Toscaanse appellaties voorzien in de mogelijkheid om een pure syrah te maken. De druif kan dan ook perfect soleren zonder aan complexiteit in te boeten.

Ook in de Toscaanse kustappellaties is syrah aan een inhaalbeweging bezig. Hoewel geen enkele appellatie hier voorlopig een cépagewijn op basis van syrah toelaat, lijkt het slechts een kwestie van tijd te zijn vooraleer ook deze barrière wordt doorbroken. Onder andere Michele Satta maakt al een pure syrahwijn (voorlopig nog onder IGP-vlag). Naast Toscane komt syrah onder andere ook in Valle d'Aosta voor.

Voorts maakt men droge rosé en mousserende wijn van de syrah. Deze laatste, de "Sparkling Syrah" is zeldzaam, wordt afgesloten met een kroonkurk (jawel) en komt voornamelijk uit Australië.

Omdat Syrah zo een dikke schil en stevige tannines heeft, gaat men vaak de druiven 'koud weken' (een soort uitgerekte maceratie) gedurende dagen of soms zelfs weken om de kleur en de fruitigheid te verhogen en ondertussen de meest harde tannines af te zwakken.

Syrah wordt gebruikt voor 'monocepage wijn' maar vaak ook in blend (ook wel bekend als 'assemblagewijn'). Een van de bekendste blends is de GSM-blend, wat staat voor Grenache, Syrah en Mourvèdre. Deze blend vindt zijn oorsprong in de Franse Rhône, maar de combinatie wordt inmiddels wereldwijd gebotteld. In de 18e eeuw werd er zelfs Syrah toegevoegd aan top Bordeaux wijnen (Lafite en Latour) om de wijnen pit en kleur te geven. Vandaag is dat uiteraard niet meer mogelijk.

Food & wine pairing is een thema waar ik ook graag aandacht aan besteed. Specifiek voor de Syrah met zijn volle massieve structuur kijken we spontaan naar krachtige gerechten met wat vet, kruiden en wat pit. Klassieke combinaties met een mooi stuk lamsvlees of pittige lamstoofpot maar er kan veel meer, bij manier van spreken van een kaasburger afgewerkt met blauwschimmelkaas over heel wat mooie stukken gegrild vlees van de BBQ.

Provençaalse kruiden (lavendel, venkel en thijm) maar ook kruidnagel of anijs laten zich zeer goed aligneren met (oude wereld) Syrah. Zachte krachtige kazen maken de tannines evenwichtiger. Paddenstoelen, aubergine, varken, rund, tomaten maar ook chorizo, paprika en gerookte smaken doen het extra goed!

Bespreking van de wijnen

Bernard Burgaud Côte-Rôtie 2016

Al ruim 2000 jaar geleden werd voor het eerst over deze wijn geschreven, maar toen als wijn uit Ampuis. In de 6e eeuw werd de naam Côte Rôtie voor het eerst genoemd. Het gebied kende z'n hoogtepunt in 1890 toen werkelijk iedere stukje grond beplant werd.

Niet de plaag van de druifluis, die in het begin van de 20e eeuw vrijwel heel Europa teisterde, maar de Eerste Wereldoorlog, die ca. 150 wijnmakers het leven kostte, heeft ervoor gezorgd dat nogal wat wijngaarden buiten gebruik raakten. In de jaren 60 bedroeg het aangeplante areaal nog maar zo'n 60 ha.

In de jaren 80 begon de heropleving. De naam werd nieuw leven ingeblazen en verwierf internationale faam. Côte Rôtie heeft sinds 1980 een AOP-status. Het is de meest noordelijke AOP van het Rhônegebied. Het aangeplante areaal is inmiddels weer ruim het viervoudige.

Ik koos de Côte-Rôtie van Bernard Burgaud voor deze avond, ook omdat Bernard een soort Romeo en Juliette band heeft met Syrah. Nadat hij het wijndomein in 1980 erfde van zijn vader begon hij zijn eigen wijn te bottelen in 1982.

De 4 ha wijngaard met wijnstokken van gemiddeld 30 jaar zijn verspreid over 6 gehuchten en zijn van die aard dat al het werk quasi manueel moet gebeuren, een zeer arbeidsintensieve wijnbouw m.a.w. Bernard zegt zelf dat op deze manier wijn verbouwen geen kwestie is (of kan zijn)

van ratio maar enkel kan worden volgehouden door passie. De wijn is dan ook de expressie van de sterke band tussen terroir, druif en wijnbouwer!

Een donkerrode kleur, een gewillige neus met duidelijk donker fruit en kruiden. Vol en elegant.

K Vintners 'Motor City Kitty' Syrah 2014

De K Vintners wijngaarden strekken zich aan de voet van de Blue Mountains in Walla Walla (Columbia Valley). Charles Smith opende de winery in 2001. Zijn allereerste Shiraz van 1999 initieert zijn wijnstijl, een stijl die hij vandaag nog steeds voert. De druiven worden met de hand geplukt, met de voeten gekneusd en zonder toevoeging van gist gefermenteerd in de traditionele 'basket press'.

Charles Smith was manager van een rock-band (alle wijn hebben 'rock-roll' namen) en op de vele tours in Europa kreeg hij de liefde voor de wijn. Terug in de States kocht hij een klein wijndomein en geïnspireerd door de Fransman Christophe Baron begon hij zijn eigen wijnen te maken. In 2001 begonnen met een productie van 330 kisten, produceert het wijndomein vandaag ruim 15.000 kisten.

De Motor City Kitty is een wijn die werd genoemd naar Motorhead, de oude kat van Charles, die eruitzag alsof hij een 'M' op zijn voorhoofd had. De kat werd genaamd vanuit de voorliefde van Charles voor Detroit, oude Amerikaanse wagens en de muziekgroep M5.

Het is een mondvullende wijn die van Parker 95/100 kreeg. Mooie donker paarsrode kleur. In de aanzet absoluut aardse toetsen, rijp zwart fruit, droge kruiden maar ook grafiet en leder. Interessante lange afdronk.

Rolf Binder 'Riedl Vines' Old Vine Shiraz '20th Anniversary' 2015

De van oorsprong Oostenrijkse Rolf Binder vierde in 2017 zijn 37ste jaar als wijnmaker op het familiedomein Veritas. In al die jaren is hij erin geslaagd het kwaliteitsniveau op te trekken van goed naar exceptioneel. Hoofdrede van het succes is zijn persoonlijke relatie wijngaard – wijn. Zijn visie is simpel en rechtlijnig; grote wijn maken begint in de wijngaard. Rolf kent zijn wijngaarden door en door. En het is geen geheim dat hij toevallig over de allerbeste in het hartje van de befaamde Barossa Valley beschikt. De meest gelauwerde zijn de stokoude en kleine wijngaarden 'Hanisch' en 'Heysen'.

Waar vele wijnboeren in Barossa Valley vaak lompe, zwoele wijnen vinifiëren slaagt Binder er jaar na jaar in een goede portie elegantie en frisheid te combineren met de prachtige typische rijkdom en complexiteit van Barossa. Parker noemt Rolf Binder herhaaldelijk 'One of Australia's finest winemakers'.

Rolf Binder koos zijn oude 'Riedl' wijngaard als basis voor zijn cuvée voor het Belgische ad Bibendum's 20ste verjaardag. Binder mag omschreven worden als eigenzinnig, vakman in hart en nieren en echte wijngaard specialist. Zo oogstte hij voor deze unieke wijn in de 'Riedl' wijngaard op verschillende momenten om de optimale rijpheid van de druif te krijgen.

Enorme diversiteit aan aroma's in de neus: cassis, vanille, donker fruit, vijgen en zelfs truffel komen aan bod. In de mond zwarte bes en vruchtenyoghurt in een fluwelige textuur, zachte densiteit, fijne zuurgraad afgerond met heerlijke cacao in samenspel met ronde tannines. Subtiliteit, finesse en diepgang.

Cramele Recaş Selene Syrah 2015

Recas Winery is een domein in het westen van Roemenië (de Banat Regio) en werd in 1991 opgestart. Dit wijnhuis is intussen uitgegroeid tot de grootste en meest complete wijnproducent van de streek (ongeveer 1.100 ha).

De 2 oenologen van Recas, nl. Hartley Smithers (Australië) en Nora Iriarte (Spanje) stellen hun jarenlange ervaring ten dienste van de familie Philippe en Elvira Cox, die zorgen dat alles in goeie banen geleid wordt en dat er ieder jaar opnieuw topwijnen gemaakt worden. Gebruik makend van de nieuwste technologieën en revolutionaire methodes om wijn te maken, zijn er elk jaar opnieuw wijnen die op de internationale wedstrijden in de prijzen vallen.

Recas heeft een enorm aanbod van wijnen, met verschillende gamma's en thema's, gaande van heel vlotte toegankelijke wijntjes tot sterk geconcentreerde wijnen met volle smaken. De bekende TV-kok Gordon Ramsay schenkt wijnen van Recas in zijn restaurants.

De Selene is een wijn binnen het topgamma van het wijndomein. Selene is de verpersoonlijking van de maan volgens de Griekse mythologie.

Deze druiven worden nl. bij nacht geplukt om ze te beschermen tegen de hitte en om hun intense aroma's te kunnen behouden.

Het gevolg mag er wezen: paarsrode kleur, verrassende, intense aroma's van zwarte bessen, confituur, dadels. Rijpe, niet storende tannines zorgen voor de stevige body. Ietwat kruidigheid, leder ook.

Podere Le Rippi Toscanne IGT Amore & Follia 2015

Podere Le Rippi is het biodynamische wijndomein van Francesco Illy (inderdaad die van de koffie) in Montalcino. We hebben eerder al wijnen van dit domein geproefd. Het is een jong wijndomein, de eerste aanplant gebeurde pas in 2002.

Hoewel er een groot aandeel aangeplant is met Sangiovese, hebben ze ook Syrah aangeplant waarvan deze IGT wordt gemaakt (90% Syrah, aangevuld met 5% Sangiovese en 5% Merlot).

Een diepe paarsrode kleur, een bouquet van zwart fruit, dennehout en zelfs toetsen van witte rozen en jasmijn. In de mond flink wat mineraliteit, een stevige textuur en op de afdronk een klein bittertje.

Verrassingswijn

De laatste wijn is nog even niet gekend, althans voor jullie. Misschien wel de gelegenheid om er een instinker tussen te stoppen en te zien of we die kunnen ontdekken of misschien trek ik toch nog snel naar Zuid-Afrika of Chili. De 'cliffhanger' zodat jullie morgen nieuwsgierig aanwezig zijn.